

IZVJEŠĆE O RADU UDRUGE U 2025.

PROGRAM "FANTASTIČNO DOBRI DOKUMENTARCI":

- **ONO ŠTO TREBA ČINITI (Srđan Kovačević)**

Dokumentarni film Srđana Kovačevića „Ono što treba činiti“ nastao u produkciji s Teorija na delu (Srbija), URGH! (Slovenija) i BLOK (Hrvatska) početkom godine je završen, kolaudiran i krenuo je u promociju i distribuciju. Svoju svjetsku premijeru imao je na DokLeipzig Film Festivalu na kojem je ostvario nagradu interreligijskog žirija. Na premijeri su sudjelovali protagonisti filma Laura Orel i Goran Zrnić, redatelj Srđan Kovačević, montažerka Klara Šovagović te producentice Sabina Krešić i Viva Videnović. Razgovor nakon filma s ekipom je vodila selektorica festivala Borjana Gaković. Svoju hrvatsku premijeru film je imao 1. prosinca 2025. u sklopu otvaranja Human Rights Film Festivala u Zagrebu. Zbog velikog interesa publike, u okviru festivala dodana je još jedna projekcija 6. prosinca 2025. u mini kino MaMa nakon koje je bio i razgovor s redateljem. Dodatno, jedna projekcija je bila i 4. prosinca 2025. u Dokukino KIC. Na premijeri su prisustvovali glavni protagonist, producenti, filmska ekipa, kao i Zbor Praksa iz Pule koje su otpjevale nekoliko pjesama prije i nakon projekcije. Film će tijekom 2026., uz domaće i međunarodne festivale i projekcije, imati i kino distribuciju u zemlji i regiji.

- **JUMP OUT (Nika Šaravanja)**

Koprodukcijski dokumentarni film „Jump out“ redateljice Nike Šaravanje nastavio je s kino distribucijom po Španjolskoj gdje se predstavio u većim i manjim gradovima, uz gostovanja autorske ekipe. Tijekom prve polovine 2025., film je prikazan i u Splitu, u sklopu Festivala neobičnih obitelji te u Zagrebu u sklopu CirkoBalkane u travnju 2025. Film je selektiran za platformu „Docs 4 Teens“ koji su u sklopu svoje mreže film dalje prikazivali na Krakow film festivalu, Porto/Post/Doc festivalu u Portugalu, Docudays Ukrajina. Film Jump out imao je i dvije dodatne projekcije na Hvaru (kolovoz i studeni 2025.) uz gostovanje autorice i razgovor s publikom.

- **JOSO (Monika Herceg)**

Kratkometražni film "Joso" autorice Monike Herceg njen je filmski prvijenac koji se na poetski način bavi otuđenosti, samoćom i starosti. Film je financiran sredstvima HAVC-a i Grada Zagreba. U 2025. godini film je stigao u svoju završnu fazu - post-produkciju i finalizaciju filma. Na filmu je uz Juricu Markovića (snimatelj) i Klaru Šovagović (montaža) dodatno angažiran i Dušan Maksimovski za dizajn i obradu zvuka. Kolor korekciju slike radit će Mezzanine Studio. Film će se poslati na kolaudaciju u HAVC početkom 2026. Distribucija i promocija je planirana u 2026. godini.

- **ELIKSIR (Vlatka Vorkapić)**

Hibridni dokumentarno-igrano-eksperimentalni film „Elikzir“ redateljice Vlatke Vorkapić tematizira današnju narcističku kulturu u kojoj starost postaje nepoželjna, a stari ljudi gotovo pa nevidljivi. Projekt je tijekom 2025. godine u fazi finalizacije, uz to je izrađena strategija distribucije i promocije te smo krajem godine krenuli s prijavom na festivale. S obzirom na hibridnu filmsku formu u promišljanju festivalske promocije fokusirali smo se na festivale koji promoviraju i selektiraju naglašeno subjektivne priče s izraženom poetskom i estetskom dimenzijom, dakle one filmove koji nude osobnu "viziju stvarnosti".

- **KRUŠKU POD NJUŠKU (Vlatka Vorkapić)**

Kratkometražni dokumentarni film “Krušku pod njušku” autorice Vlatke Vorkapić financiran je sredstvima HAVC-a i Grada Zagreba. Žargonski izraz za snimanje nečije izjave za medije, uzet je za naslov ovog dokumentarca, ali je ujedno i osnovna dramaturška situacija na kojoj počiva naracija filma. Ovo je film o masmedijima (ili „sedmoj sili“ ili „četvrtoj vlasti“ - kako ih vole nazivati) i to o njezinoj "pješadiji", dakle o novinarima, fotografima, snimateljima, tonskim snimateljima koje su njihovi nadređeni iz televizijskih, radijskih, tiskovnih i internetskih medija poslali na zadatak da snime izjavu nekog političara. Film je trenutno u fazi proizvodnje.

- **BRDO: EPICENTAR (Monika Herceg)**

“BRDO EPICENTAR” autorice Monike Herceg je u završnoj fazi razvoja. Riječ je o razvoju njenog prvog dugometražnog dokumentarnog filma koji u fokus stavlja intimni portret autoričine majke u selu Bjelovac (epicentar potresa). Selo živi odsječeno od ostatka svijeta. Kroz lik Mare pruža nam se detaljan uvid u stanje duboke otuđenosti koji je rezultat rata. Projekt je krajem 2025. godine finaliziran i očekuje se kolaudacija u HAVC-u u prvim mjesecima 2026.

- **ŠKOLA SREĆE (LUKA UJDBINAC, DALIJA DOZET)**

“ŠKOLA SREĆE” je dokumentarna TV serija koja prati strastvene nastavnike koji, unatoč izazovima, kroz izvanškolske aktivnosti inspiriraju učenike, dok istovremeno otkriva njihov neprocjenjiv utjecaj na društvo i budućnost. Serija je uspješno prošla fazu razvoja za što su bila osigurana sredstva HAVC-a, a u planu je i prijavljivanje na natječaje HRT-a. Scenarij potpisuje Luka Udjinac, a režiju Dalija Dozet.

- **OBLAČNO (Vlatka Vorkapić)**

“OBLAČNO” je opservacijsko-poetska dokumentarna serija s elementima znanstveno popularnog i sportskog dokumentarca. Riječ je o drugom dijelu „meteorološke“ trilogije autorice Vlatke Vorkapić. Prvi dio jest „Vjetrovito“ koji je dostupan za gledanje na HRTi, a treći dio je „Sunčano“. Kroz priču o oblacima dokumentarna TV serija "Oblačno" zrcali široko područje ljudskog djelovanja, preko narodnih vjerovanja i umjetničkih značenjskih reinterpretacija do suvremenog profesija poput geofizičara, meteorologa i avijatičara, ali i u slobodnom vremenu i razonodi koje se najbolje manifestira u sportovima vezanim uz prirodu. Projekt je dobio sredstva HAVC-a za razvoj, a u planu je prijavljivanje na natječaje HRT-a.

- **FOXY LADY (Marina Musulin)**

“FOXY LADY” (radni naziv) je kratkometražni dokumentarni film scenaristice i redateljice Marine Musulin koji u fokus stavlja Dejanu, frizerku i srce malog zagrebačkog salona (Foxy Lady) koji je godinama bio siguran prostor za žene iz kvarta – mjesto povjerenja, razgovora i zajedništva. Zbog obnove nakon potresa, salon je zatvoren i demoliran, a radovi zapinju u labirintu nekompetentnih izvođača, kašnjenja i birokracije. Film prati Dejaninu svakodnevnu borbu – beskompromisnu, glasnu i prkosnu – da vrati svoj prostor, svoje dostojanstvo i zajednicu kojoj salon pripada. Projekt je ostvario podršku HAVC-a za proizvodnju krajem 2025. te nas u 2026. očekuju snimanja i rad na filmu.

- **SEDAM GREŠNIKA (Luka Vucić)**

Sedam grešnika je antologijska serija autora Luke Vucića koja obrađuje temu sedam smrtnih grijeha na pomalo apsurdan i satiričan način. To je dramska TV serija s humorističnim elementima čija se radnja odvija u neimenovanom mjestu na obali, u današnje doba. Riječ je o razvoju projekta redatelja Luke Vucića te scenarista Sonje Babić i Luke Vucića. Projekt je u rujnu 2025. prijavljen na natječaj HAVC-a za razvoj TV projekata gdje je i izabran za financijsku podršku.

- **FADE IN - PRVI 25 SE PAMTI**

Fade In je krajem 2025. proslavio 25 godina svog djelovanja. Uz financijsku podršku Grada Zagreba, DHFA i Zaklade “Kultura nova”, a u partnerstvu s Kulturno informativnim centrom (KIC) iz Zagreba osmislili smo i proveli projekt “Fade In, prvih 25 se pamti”. Od listopada do prosinca održali smo šest projekcija praćenih panelima koje su bile besplatne za zainteresiranu publiku. Prvi event održan je 15. listopada 2025. Prikazali smo dvije epizode serije *Direkt*, nakon čega je slijedio razgovor s autorima serijala Hrvojem Mabićem i Nebojšom Slijepčevićem koji je moderirala je Višnja Pentić. Na projekciji je sudjelovao velik broj

suradnika projekta Direkt (Ida Prester, Almmir Fakić, Martina Globočnik, Antonela Marušić, Martina Validžić, Nina Velnić, Arijana Lekić-Fridrih, Zoran Margetić, Krešimir Zubčić, Dijana Bolanča) te urednica serije Stana Jeličić. Krajem mjeseca, 28. listopada, prikazali smo dokumentarni film *Gabriel* redateljice Vlatke Vorkapić i scenaristice Martine Globočnik koji je moderirala Arijana lekić-Fridrih. U studenom smo nastavili s projekcijama pa smo tako 19. studenog prikazali dokumentarni film *Tvornice radnicima* Srđana Kovačevića. Na panelu smo razgovarali o radničkom samoupravljanju na primjeru tvornice ITAS-Prvomajska, čiju smo sudbinu i sudbinu njenih radnica i radnika imali prilike vidjeti u filmu. Sven Pungartnik Rauter iz Instituta za ekonomsku demokraciju iz Ljubljane predstavio nam je slovensku inicijativu sloESOP o radničkom suvlasništvu poduzeća. Redatelj filma Srđan Kovačević i moderator Goran Jeras iz Zadruga za etično financiranje razgovarali su o procesu nastanka filma i raznim oblicima ESOP-a u drugim zemljama. Krajem studenog, 26. studenog, prikazali smo film *4. majmun* Hrvoja Mabića. Kroz razgovor koji je moderirala Silvana Menđušić saznali smo kako je film nastao i kako je autor došao do sugovornika koji su iznijeli šokantne detalje o zlostavljanju pacijenata u psihijatrijskog bolnici Lopača, ali i o etičkim vrijednostima u procesu snimanja i stvaranja filma. Dokumentarni film *Bosanoga* Morane Ikić Komljenović prikazan je 9. prosinca 2025. Moderator je bio Benjamin Perasović, a uz Moranu su nam se pridružile i Karla Jelić te Dora Čaldarović koje su govorile o svom filmu *I tako još jedna* koji se bavi temom seksualnog uznemiravanja na Akademiji dramske umjetnosti. Zadnji event, 16. prosinca, posvetili smo predstavljanju Muzeja osobnih priča zagrebačkoj publici. Gledali smo izabrane priče koje čine stalni postav Muzeja osobnih priča i razgovarali s autorskim timom (Miroslav Sikavica, Željka Kovačević, Martina Globočnik) o tome kako je nastala ideja muzeja za dokumentiranje osobnih priča i koje su sve prepreke stajale na putu do stvaranja fizičkog postava muzeja. Na panelu je sudjelovala i kustosica Barbara Blasin s kojom smo surađivali na postavu "Priče Roma". U Galeriji KIC posjetitelji su mogli pogledati i svih 89 priča koje su bile projicirane na zidove galerije. Za kraj godine, u periodu od 29. do 31. prosinca omogućili smo besplatno gledanje filmova koji su bili prikazani tijekom projekta na našem Vimeo kanalu koji smo najavili na društvenim mrežama.

- **MASTERCLASS "KAMERA U DOKUMENTARNOM FILMU"**

U svibnju 2025. održali smo masterclass "Kamera u dokumentarnom filmu" Jasenka Rasola za studente Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku. Na masterclassu je sudjelovalo tridesetak studenata s Akademije u Osijeku.

PROGRAM "MUZEJ OSOBNIH PRIČA"

- **PRIČE SRBA**

Nakon više od tri godine rada na postavu "Priče Srba", u siječnju 2025. osječkoj publici predstavljeno je 18 osobnih priča osječkih Srba različitih generacija i odnosa prema Osijeku. Postav autorski potpisuju Martina Globočnik i Miroslav Sikavica, dok je autor fotografija i snimatelj Jasenko Rasol. Novi postav realiziran je u suradnji s Odjelom za kulturu Srpskog narodnog vijeća iz Zagreba, a uz financijsku podršku Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Republike Hrvatske. Promocija je održana 21. siječnja 2025., a nakon toga je organiziran i niz aktivnosti za različite grupe posjetitelja. Organizirane su vođene posjete i žive knjižnice za učenike osnovnih i srednjih škola iz Dalja, Vukovara i Osijeka, studenata Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku te širu zainteresiranu javnost.

Postav *Priče Srba* četvrti je postav Muzeja osobnih priča u Osijeku, a sve osobne priče dostupne su i na web muzeju - <https://muzejosobnihprica.com/osobne-price-srba>.

- **PROMOCIJA STALNOG POSTAVA MUZEJA OSOBNIH PRIČA U OSIJEKU**

I u 2025. nastavili smo s redovnim radom Muzeja osobnih priča u Osijeku i to kroz vođene grupne posjete Muzeju i žive knjižnice u kojima su posjetitelji imali priliku upoznati ljude čije su osobne priče dijelom stalnog postava Muzeja. Muzej je otvoren utorkom i četvrtkom od 10 do 18 sati, uz raniju najavu, a kroz 2024. osigurali smo grupne posjete i drugim danima kada je to bilo moguće. Tijekom 2024. posjetili su nas učenici osnovnih i srednjih škola te studenti iz Osijeka, kao i brojni drugi posjetitelji iz drugih zajednica Hrvatske, Europe i svijeta (Irska, Mađarska, Srbija, Rumunjska, SAD, Ukrajina, Bosna i Hercegovina i dr.).

Osim rada Muzeja osobnih priča u Staroj pekari u osječkoj Tvrđi, šira javnost se s postavom može upoznati i na web muzeju - www.muzejosobnihprica.com.

- **MUZEJ OSOBNIH PRIČA - PUTOVANJE U SVIJET DRUGIH**

Od 1. studenog 2025. započela je provedba našeg novog projekta koji se nastavlja na rad MUZEJA OSOBNIH PRIČA u Osijeku. Fokus projekta je na nekoliko međusobno povezanih izazova: nedostatak sustavne edukacije i održive podrške nastavnicima i drugim stručnim osobama koje rade s djecom i mladima u području medijske pismenosti i kritičke analize medijskih sadržaja; manjak alata i resursa za praktičan rad s mladima te nisku razinu građanskog angažmana mladih. Projektom je predviđena edukacija nastavnika i drugih formalnih i neformalnih obrazovnih stručnjaka, izrada i distribucija digitalnog priručnika te

podrška učenicima u kreiranju kampanje koja povezuje lokalne priče s univerzalnim vrijednostima, uključujući ljudska prava, jednakost, inkluziju, nediskriminaciju, slobodu izražavanja i solidarnost. Planirane aktivnosti nadovezuju se na višegodišnji rad Muzeja osobnih priča u Osijeku, čije iskustvo i rezultati predstavljaju temelj za provedbu ovog projekta. Muzej od 2020. djeluje kao fizički i web postav dostupan zainteresiranoj javnosti, a nastao je iz potrebe da se kroz osobne priče pripadnika marginaliziranih, manjinskih i često nevidljivih skupina doprinese smanjenju predrasuda te ojača međusobno razumijevanje i solidarnost u zajednici. Kroz stalni postav, mobilne izložbe, radionice, žive knjižnice, digitalne sadržaje i suradnju s brojnim obrazovnim institucijama i udrugama civilnog društva razvijen je program temeljen na participaciji, iskustvenom učenju, interkulturnom dijalogu i dokumentarnom pristupu.

Projektom je planirano uključiti 20 formalnih i neformalnih edukatora te minimalno 120 učenika osnovnih i srednjih škola iz 5 županija (Osječko-baranjske, Vukovarsko-srijemske, Požeško-slavonske, Sisačko-moslavačke i Međimurske) te Grada Zagreba. U sklopu projekta planiramo provesti kampanju mladih temeljenu na izboru 40 osobnih priča iz njihovih zajednica. Kampanja će, osim online, biti predstavljena i uživo u najmanje 3 škole/lokalne zajednice, a očekivani doseg je najmanje 10 000 građana u više lokalnih sredina diljem Hrvatske. Programom je planirano i izdavanje digitalnog priručnika koji će biti trajno dostupan za preuzimanje svim zainteresiranim nastavnicima, stručnim suradnicima, neformalnim edukatorima i drugim osobama koje rade s djecom i mladima.

- **RAZVOJ NOVIH PROJEKATA MUZEJA OSOBNIH PRIČA U OSIJEKU I SURADNJE**

Tijekom 2025. godine u suradnji s kustosicom Helenom Puharom iz Dubrovnika razvili smo projekt mobilne izložbe "Nevidljiva arhitektura drugih" kojom se radi izbor 10-12 osobnih priča iz dosadašnjih postava Muzeja osobnih priča u Osijeku koji bi publici bili predstavljeni u javnim prostorima gradova/mjesta. Mobilni postav sastojao bi se od osobnih priča i video-intervjua najmanje deset pripadnika nacionalnih manjina i tekstilnih radnica, u dvojezičnom formatu. Projekt tijekom 2026. planiramo prijavljivati na dostupne natječaje.

Dio autorskog tima Muzeja osobnih priča od jeseni 2025. je krenuo sa snimanjima protagonista za izložbu "Talijani u Zagrebu". Riječ je o suradnji s Muzejom grada Zagreba. Osobne priče (video intervju) bit će dijelom izložbe koja je planirana u 2027.

PROGRAM "IZDAVAŠTVO I INTERDISCIPLINARNI (UMJETNIČKI) PROGRAMI"

Knjigom „**O montaži, u montaži**“ autorice Vlatke Vorkapić nastavljamo i unaprjeđujemo našu dosadašnju praksu izdavanja knjiga u ovom području. Tematizirajući umjetničku suradnju montažera i redatelja tijekom svog tridesetogodišnjeg rada autorica ujedno daje povijesni pregled načina rada u montaži (umjetničkog i tehnološkog) od sredine 90-ih godina 20. stoljeća do danas te je stoga ovo djelo ujedno i instrument ne samo osobne nego i kolektivne memorije. Knjigu „O montaži, u montaži“ čine narativni kolaži sjećanja, citata i skica, ali i analize kreativnih procesa, umjetničkih stavova i postupaka koji su utjecali na nastanak filmova. Urednica knjige je dr. sc. Saša Vojković. Autorica je tijekom 2025. radila na knjizi, a finalizacija i promocija je planirana za 2026. godinu. Sredstva za knjigu su osigurana od strane HAVC-a i Grada Zagreba.

I u 2025. naša dosadašnja izdanja bila su dostupna zainteresiranoj javnosti. Knjiga Martine Globočnik „**Tko tu koga gleda?**“ dostupna je za prodaju u Fade In-u, a može se pronaći i u knjižnicama diljem zemlje. Knjiga se koristi i kao ispitna literatura za studente Fakulteta političkih znanosti u Zagrebu. Druga knjiga Martine Globočnik, „**Snaga narativa**“, koja se bavi utjecajem osobnih narativa na promjenu percepcije i stavova kod ljudi u prodaji je kroz distribucijske kanale suizdavača iz Studia TiM iz Rijeke (npr. knjižare Ljevak), u Fade In-u te u Muzeju osobnih priča u Osijeku.

Krajem 2025. godine dogovorili smo suradnju s Antonelom Marušić na razvoju knjigu „**Mogu to i sama**“ koja će u fokus staviti hrvatske nezavisne glazbenice i kantautorice.

PROJEKT „SCALE UP MEDIACOACH (COACHMIL)“

CoachMIL projekt je dvogodišnji međunarodni edukativni projekt o medijskoj pismenosti koji je započeo u 2023., a sufinancirali su ga Kreativna Europa - MEDIA, Ured za udruge Republike Hrvatske, Hrvatski audiovizualni centar, Agencija za elektroničke medije i Zaklada „Kultura nova“. Projekt se provodi u partnerstvu s Institutom za medijsku pismenost Zapadni Balkan iz Beograda i Institutom za medija iz Tirane. U Zagrebu (u prostoru Multimedijalnog instituta- MaMa) je 25. i 26. veljače 2025. organizirana dvodnevna završna konferencija na kojoj su sudjelovali gosti i govornici iz Srbije, Albanije, Hrvatske, Belgije. Uz pedesetak sudionika konferencije u Zagrebu, konferenciju je oba dana pratio i veliki broj online sudionika, a neki govornici su se priključili putem video linka. Među panelistima su bili Milica Bogdanović, Jelena Subić, Maja Vasić Nikolić, Mishel Mita, Anja Anđušić, Leon Crtila, Nikolina Pavičević, Milica Crkvenjakov, Milan Inić i Tomislav Brđanović. Obuhvaćene teme panela uključivale su : važnost i ulogu projekata medijske pismenosti, uloga društvenih mreža, uloga učitelja osnovnih i srednjih škola kao glavnih aktera medijske pismenosti, što nas čeka s novim regulacijama Meta i X platformi, influenceri kao novi nosioci promjena, etika i AI alati i dr.

- **DIGITALIZACIJA FADE IN ARHIVE**

Na natječajima Grada Zagreba i HAVC-a za 2025., osigurali smo i sredstva za digitalizaciju dijela arhive Fade In-a pa smo tako tijekom godine digitalizirali sljedeće naslove : Ženska posla (M. Globočnik, I. Kraljević), Akvarel (V. Vorkapić), Boje nevidljivog (M. Petrović), Projekt: balerina i astronauti (M. Globočnik, S. Ražnatović), Oblak (M. Sikavica), Jutro poslije (D. Kantoci i S. Tomljenović), Kust un bareč (Crni jug) (Ž. Kovačević), Industrijski raj (M. Crtalić), Od 6 mjeseci do 3 godine (M. Sikavica), Povratak (S. Grubić, Z. Minić), Dodir (Lj. Lasić) i Za 4 godine (N. Slijepčević). Proces digitalizacije radili smo u suradnji s Robertom Vidićem. Filmovi su dostupni na zahtjev zainteresiranim pojedincima, autorima, fakultetima, školama, udrugama i drugim organizacijama.